Viite: Maa- ja metsätalousvaliokunnan lausuntopyyntö asiasta E 80/2025 vp

Sahateollisuuden lausunto Komission tiedonanto luontohyvityksiä koskevasta etenemissuunnitelmasta

Pyydettynä lausuntona Sahateollisuus ry toteaa seuraavaa:

1. Yleistä

Sahateollisuus ry pitää tärkeänä, että luontohyvityksiä kehitetään tavalla, joka tukee myös Suomen metsätalouden ja puunjalostuksen toimintaedellytyksiä. Luontohyvityksiä koskevan työn tulee perustua vapaaehtoisuuteen ja kansalliseen päätäntävaltaan, eikä Suomen metsiä tule käyttää muiden maiden yritysten aiheuttamien haittojen kompensointiin. Lieventämishierarkian on oltava keskeinen periaate, jossa haittoja luonnolle tulee ensisijaisesti välttää, sen jälkeen minimoida ja vasta viimeisenä keinona hyvittää.

Luonnonarvomarkkinoita kehitettäessä on huomioitava vaikutukset turvallisuuden ja huoltovarmuuden lisäksi myös kilpailukykyyn. Sahateollisuus ry korostaa, että luontohyvitykset tulee kohdentaa puuntuotannollisesti vähämerkityksellisille alueille, jolloin järjestelmä vahvistaa luontoarvoja ilman, että metsätalouden toimintaedellytykset heikkenevät. Näin luontotavoitteet ja biotalouden vahvistaminen voidaan sovittaa yhteen kestävällä ja tasapainoisella tavalla.

2. Suomen metsiä ei tule käyttää muiden maiden luontohaittojen kompensointiin

Sahateollisuus ry kannattaa Suomen kantaa, jonka mukaan luontohyvityksiä ei tule käyttää korvaamaan muiden EU-maiden luonnolle aiheuttamia haittoja, vaan toimet on toteutettava kansallisesti ja paikalliset olosuhteet huomioiden. Tämä lähestymistapa tukee luonnonhoidon vaikuttavuutta ja varmistaa, että vastuu haitoista säilyy niiden aiheuttajamaassa.

Muiden maiden aiheuttamien luontohaittojen kompensointi Suomen alueella voisi heikentää puuta jalostavan teollisuuden kilpailukykyä ja vääristää markkinoita siirtämällä luontopolitiikan kustannuksia suhteettomasti Suomen metsäsektorin kannettavaksi. Suomen metsiä ei tule käyttää muiden jäsenvaltioiden luontotavoitteiden saavuttamisen välineenä, vaan niiden hoito ja käyttö tulee säilyttää osana kansallista metsäpolitiikkaa.

3. Lieventämishierarkian tulee olla pääroolissa

Sahateollisuus ry näkee tärkeänä Suomen linjauksen, jonka mukaan lieventämishierarkiaa tulee noudattaa luontohyvitysmarkkinoilla. Haittoja luonnolle tulee ensisijaisesti välttää, sen jälkeen minimoida ja vasta viimeisenä keinona hyvittää. Tämä kannustaa yrityksiä aidosti vähentämään luontohaittaa omassa arvoketjussaan.

Lieventämishierarkian johdonmukainen soveltaminen on myös tärkeää markkinoiden uskottavuuden ja oikeudenmukaisuuden kannalta. Se varmistaa, että luontohyvityksiä ei käytetä ensisijaisesti korvauskeinona, vaan aitojen luontoparannusten välineenä. Näin järjestelmä tukee parhaiten Suomen tavoitteita ja ehkäisee sellaisten mallien syntymistä, joissa kompensaatio korvaisi vastuullisen toiminnan.

4. Luontohyvityksiä kehitettäessä on huomioitava vaikutukset kilpailukykyyn

Sahateollisuus ry pitää tärkeänä, että luontohyvitysten taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset arvioidaan jo valmisteluvaiheessa, eikä vasta mahdollisten tulevien lainsäädäntöehdotusten yhteydessä. Järjestelmän voi vaikuttaa pahimmillaan merkittävästi puuta jalostavan teollisuuden toimintaedellytyksiin, ja siksi vaikutusten arvioinnin on oltava kattavaa, ennakoivaa ja perustuttava ajantasaiseen tietoon.

Suomen kannan mukaisesti on tärkeää, että luontohyvityksiä kehitettäessä huomioidaan vaikutukset turvallisuuteen ja huoltovarmuuteen. Sahateollisuus ry on tästä täysin samaa mieltä ja korostaa, että arviointiin tulee lisätä kolmanneksi näkökulmaksi myös kilpailukyky.

5. Luontohyvitysten tulee kohdistua puuntuotannollisesti vähämerkityksellisille alueille

Suomen kannassa korostetaan, että luontohyvitysten tulisi mahdollistaa suojelua, ennallistamista, luonnonhoitoa sekä muuta taloudellista toimintaa. Samalla yhdytään komission näkemykseen, jonka mukaan luonnon monimuotoisuutta ja luontoa koskevilla rahoitusvälineillä voidaan myös vahvistaa biotaloutta.

Sahateollisuus ry näkee tärkeäksi, että luontohyvitystoimet tulee kohdentaa ensisijaisesti puuntuotannon kannalta vähämerkityksellisille alueille. Näin voidaan vahvistaa luontoarvoja ilman, että metsätalouden toimintaedellytykset heikkenevät. Tämä myös tukee biotalouden kestävää kehitystä ja luonnonhoidon kustannustehokasta toteutusta.

Helsingissä 20.10.2025,

Jimi Rajajärvi, Sahateollisuus Ry

jimi.rajajarvi@sahateollisuus.com puh 050 470 5481